

ENTREVISTA
AMB

Òscar Ribas Reig

NOU AMBAIXADOR EXTRAORDINARI PER A LES RELACIONS AMB EUROPA

“L'objectiu és tancar l'acord amb Europa aquesta legislatura”

RIBAS CONSIDERA QUE S'HA DE NEGOCIAR UN ACORD 'AD HOC', SIGUI D'ASSOCIACIÓ O D'INTEGRACIÓ, QUE PERMETI LES EMPRESES ANDORRANES ACCEDIR AL MERCAT COMUNITARI

RICARD POY
Sant Julià de Lòria

Quan falten pocs mesos perquè es compleixin 15 anys des que va ser cap de Govern per últim cop, Òscar Ribas Reig –nascut el 1936 i un dels polítics més importants de l'últim terç del segle XX a Andorra. Primer cap de Govern l'any 1982, va repetir experiència diferents vegades a principis dels noranta i a finals del 1994 una moció de confiança va arribar a la fi amb la dimissió i el relleu de Marc Forné– ha acceptat l'encàrrec de convertir-se en la punta de llança de l'equip que ha de negociar un nou acord amb la Unió Europea (UE). Com a ambaixador extraordinari tindrà com a única missió ajudar que el tan famós encaix amb Europa sigui una realitat durant aquesta legislatura.

La funció fonamental del càrrec serà assessorar?

La idea de la qual havíem parlat era que coordinés els experts que assessoren el Govern en relació amb Europa. Al mateix

Òscar Ribas va ser nomenat per al nou càrrec en el darrer consell de ministres.

XAVIER PUJOL

Sóc un executor de la política del Govern. Donaré la meva opinió i l'executiu decidirà

temps hauria d'actuar com a conseller ja que normalment els professionals són forans i és bo que hi hagi un polític del país per fer d'enllaç entre els experts i el Govern.

Però el càrrec va més enllà.

Aquesta era la idea inicial. La proposta final va ser d'actuar com a ambaixador extraordinari focalitzat només en l'aproximació a Europa. Es tracta de facilitar contactes amb els interlocutors europeus.

Els socialdemòcrates defensen en la campanya electoral un acord d'associació amb Europa. Coincideixen en el projecte?

Des dels anys 90, i fins i tot així ho he escrit, he defensat que

aquesta pot ser una de les millors solucions a l'encaix amb Europa. Coincidíem amb Bartumeu quan ell era el meu ministre a principi dels 90. Suposo que des de llavors ha evolucionat però és un fet que coincidim en aquesta idea general i ara cal veure la lletra petita. Per això he acceptat el càrrec. Haig de deixar clar que la política la marca el Govern. Aquí sóc un executor de la política que faci el Govern. Donaré la meva opinió i l'executiu decidirà.

Llavors vostè també defensa que la millor via és un acord d'associació?

Parlo d'associació o integració *ad hoc*, o sigui específica. El nom no ens ha de condicionar.

Com afectarà a la negociació d'aquest acord la problemàtica actual dels paradisos fiscals i l'OCDE?

És totalment a part. Per a una bona aproximació a Europa cal que quan es comenci a negociar aquest problema ja estigui acabat. Suposo que a finals d'any ja estarà solucionat. Si no ho estigués poca cosa podríem avançar amb la Unió Europea.

Què ha de significar per a Andorra un acord d'associació o integració 'ad hoc' amb la Unió Europea?

Quan parlo d'un acord *ad hoc*, sigui d'associació o d'integració, vol dir que no pot ser un tractat típic. Hi ha condicionants dels acords generals que no podem acceptar. Hi ha tres principis que nosaltres no podem acceptar, com són la llibertat de circulació de capitals, la de persones i d'establiment de ciutadans. Un microestat no pot acceptar-ho. Per tant s'ha de buscar un tractat similar a la integració, però amb diferències que tinguin en compte aquestes especificitats. Ara bé aquests són els nostres desitjos i cal veure què pensa l'altra part.

I es preveu una negociació dura?

El problema passa perquè la maquinària comunitària es mou de forma molt lenta sempre i quan no tingui un problema. Per dirnos que hem de fer els deures en alguna matèria van molt ràpids, però si no tenen problemes es fan pregar. Aquesta és la meua experiència, tot i que no sé com serà aquest cop.

En l'àmbit pràctic quins grans beneficis pot obtenir Andorra d'aquest acord.

Especialment, que els nostres empresaris puguin entrar lliurement al mercat únic. Que siguem tractats com a empreses comunitàries. Hi ha una llista d'avantatges a sol·licitar de la Unió Europea. O per exemple que els estudiants siguin tractats com a comunitaris.

Això sembla que va per llarg.

Amb l'acord duaner vam tardar sis anys des que vam demanar iniciar converses fins que el vam signar. I era un tractat més fàcil. Ara jo crec que ens hem de fixar com a objectiu tancar aquest nou acord dins dels quatre anys de la legislatura.

És factible tancar-lo en aquesta legislatura?

És optimista. Pensar en menys seria agosarat i pensar en dues legislatures, excessiu. Hem d'intentar fer-ho aquesta.

I com es compaginarà el posicionament andorrà amb un club de 27 països, molts d'ells força llunyans?

Hagués estat molt més fàcil fer

La maquinària comunitària es mou molt lenta sempre que no tingui un problema

L'aproximació quan eren 15 que no ara amb 27. Hi ha estats comunitaris que no coneixen la nostra realitat i això ho fa molt més difícil.

ApC va proposar a la campanya fer una federació de microestats per negociar amb la UE.

Jo també hi vaig pensar l'any 1984. Fins i tot em vaig entrevistar amb els caps de govern de Liechtenstein i Mònaco. No era viable llavors i ara em sembla que tampoc. Les realitats i els interessos són molt diferents. Però és clar que els microestats necessiten que la UE els doni un encaix. El primer petit país que arribi a aquest acord serà el model per a la resta.

Quins motius l'han portat a tornar a l'acció política.

Sempre he dit que ser andorrà no és un dret, sinó un deure. En aquests moments difícils i en un tema tan important com la relació amb Europa havia d'ofrir els meus serveis en allò que pogués ajudar. Ho faig amb molta il·lusió. I haig d'afegir que a mi m'agraden els problemes complexos i difícils. I aquest ho és.

Molts dels problemes que pateix actualment el país, com ara les arques de l'Estat, la relació amb Europa o els impostos, vostè els va avançar fa anys i no se li va fer cas. Se sent decebut?

Per tenir tranquil·la la meua consciència sempre he treballat el millor que he pogut. Ara bé veure que amb els anys no s'han solucionat coses que jo indicava que s'havien de solucionar i com s'havien de solucionar porta un cert desencís sobretot perquè s'han perdut uns anys preciosos. Si el 1993 s'hagués tingut una continuïtat cap a la línia que ara recuperem segur que estaríem millor i tot hauria estat més fàcil.